

Jul 2021 Vår 2022

Svenska kyrkan

Eginobladet

EN HÄLSNING FRÅN SVENSKA KYRKAN I DALBY

SÖNDAG 21 NOVEMBER

Julmarknad

i Dalby prästgård

12–13 DECEMBER

Luciakonsserter

i Dalby

VÅREN 2022

Ungdomskörprojekt

Anmäl dig redan nu!

Njut av våra kyrkor!

**HÄLLESTAD
BONDERUP**

Ge dig tid att öppna ditt inre rum

PER LIDBECK
KYRKOHERDE
DALBY

JAG TRYCKER NER det stora handsmidda järnhandtaget och långsamt, långsamt trycker jag den tunga ekdörren inåt, den gnisslar lätt. Jag kan ana att det luktar på ett annat sätt innanför dörren, lite gammalt och lite fuktigt men hemtrevligt ändå. Jag känner också lukten av brinnande ljus som jag svagt anar längst bort i rummet. Det är ganska mörkt. Jag går över vackra, slitna, gamla stenar in och sätter mig längst bak i en bänk...

Kyrkans rum har alltid haft en mycket speciell dragningskraft på oss människor. Det finns få saker som kan mäta sig med det vi upplever när vi går in i en kyrka. Många kan vittna om att väl inne i kyrkan kan man på ett alldeles speciellt sätt känna sådant man nästan inte upplever på någon annan plats: känslan av påtaglig frid, en stark

känsla av andakt, och även känslan av vördnad inför alla dem som genom seklen varit just här på precis samma plats som jag är nu. Vi kan känna en kontakt med människor som under hundratals år kommit in i kyrkan för att säga tack, bära fram sin förtvivlan, be om hjälp, få förlåtelse, döpa sitt barn, viga sig med sin älskade. Ja, själva kyrkorummet kallar fram flera subtila känslor hos oss och om man stannar lite längre kan man också känna sig omsluten av vad jag skulle vilja beskriva som en känsla av "helighet". Vi kan med ett öppet sinne påtagligt känna att här i rummet som är vigd till Gud bor verkligen något som är både ett mysterium, ofattbart och större än oss själva. När vi känner detta sista har kyrkan fyllt sitt verkliga syfte för oss. Vi har öppnats för det heligas närva-

"I Dalby församling är vi lyckliga nog att ha tre fina medeltidskyrkor."

ro här och nu. Det är precis som i en fantasyfilm där det på speciella platser finns portar mellan olika världar och universum. Det är bara det att det inte är en film. Det är bättre än så! Det här är vår verklighet och platsen där vi är verkligen också en port mellan vår tillvaro, ja också våra förfäders och våra barnbarns, och den verklighet vi kan kalla för evigheten. Den vi inte vet något om, men som vi kan känna instinktivt att den är ljus och god.

Kyrkan har predikat för oss. Det är därför vi har kyrkor.

I DALBY FÖRSAMLING är vi lyckliga nog att ha tre fina medeltidskyrkor. Dalby kyrka, biskopskyrkan, den äldsta i Norden talas det ofta och mycket om i tal och skrift. Men under Dalby kloster fanns sedan tidig medeltid ett antal kyrkor. Av dem har vi två fina representanter kvar i den utsökt bemålade Hällestadskyrka som berättar hela påskdramat för oss i fantastiska medel-

tida takmålningar. Och så har vi lilla Bonderups kyrka. En vit pärla, vackert belägen på höjden över Lundaslätten. Bonderups kyrka som kan vara nästan lika gammal som Dalby kyrka har väl bevarat medeltida kor och långhus och är invigd till jungfru Maria ära. I detta nummer av Eginobladet vill vi berätta mer om Hällestad och Bonderup, dessa båda vackra, heliga rum.

VÅRA KYRKOR ÄR en stor rikedom som vi kan upptäcka igen och åter igen. Här finns hela vår historia och här kommer vi i kontakt med både vårt inre liv och med evigheten.

Vi går snart in i advent och jul. Ta med dig dina barn och dina vänner och besök och njut av våra församlingskyrkor. Kom gärna till de fantastiska gudstjänsterna, fira mässa och njut av julens musik. Men kom också gärna ensam när kyrkan är lugn och stilla och ge dig då tid att öppna ditt inre rum.

Jag önskar dig ett Gott Advent!

Kom och följ med!

Längtar du efter bibelstudier? En av församlingens präster, Ingrid, har tillsammans med dominikanbroder Pierre-André Mauduit en podcast där de tillsammans reflekterar över vad Guds Ord vill säga oss. Under hösten vandrar de tillsammans genom Första Mosebok för att sedan hamna i bergspredikan. Kom och följ med!

Ni hittar podcasten *Kom och följ med!* bl.a. på Spotify.

Innehåll

4 BONDERUPS KYRKA

Kyrkan på Romeleåsens sluttning

7 JULMARKNAD PÅ DALBY PRÄSTGÅRD

Välkommen till vår juliga marknad utomhus och till caféet inne i värmen!

9 GUDSTJÄNSTER

Se hemsidan för senaste uppdateringar

12 HÄLLESTADS KYRKA

Byn och kyrkans historia sträcker sig långt tillbaka i tiden

15 KÖRER I DALBY

18 KONSERTPROGRAM

20 KONTAKTUPPGIFTER

FOTO: CIA BJÖRK

Bonderups kyrka

Kyrka på Romeleåsens sluttning med anor från 1000-talet.

CIRKA 3 KM SÖDER om Dalby kyrka ligger Bonderups kyrka på Romeleåsens sluttning. Kyrkan är tillägnad jungfru Maria, precis som många andra kyrkor var under medeltiden. Inredningen i kyrkan går i milt blå färger – den blå färgen är jungfru Marias färg och den symboliserar himmelen (Maria är ju Himladrottning) och är också ödmjukhetens färg.

Murbruksundersökningar som gjorts under senare år visar på en sammanfattning av murbruket som i mångt och mycket liknar murbruket i Dalby kyrka, från ca 1060. Detta innebär att Bonderups kyrka med stor sannolikhet också går tillbaka till 1000-talets andra hälft. Kyrkan kan ha byggts som en slags annexkyrka till Dalby kyrka och då troligen av en storman i kungens följe. Vid denna tid var det bara kungen och stormän i hans följe som fick bygga i sten. Den kung som kan ha varit aktuell vid denna tid bör ha varit någon av Sven Estridsens söner Harald Hein eller Knut den helige. Man får

tänka sig att kanikerna i Dalby vandrade till Bonderup för att där hålla mässa.

Säkert har det funnits både större och mindre gårdar i området och att människorna härifrån bevistade mässorna. Byn Önnelöv ligger alldeles i närheten och namnet är ett s k äkta -lövnamn som talar om att denna by fanns redan under folkvandringstiden dvs 400/500-talen. I anslutning till denna by finns Alnarör med en bronsåldersgravhög. Allt detta vittnar om att platsen varit bebyggd under lång tid, även före kristen tid. Senare under medeltiden fanns också byarna Bonderup och Lunnarp.

URSPRUNGLIGEN VAR Bonderups kyrka en liten kyrka med ett kvadratisk kor och ett platt innertak av trä, eller möjligen var det öppet upp mot takstolarna. Fönstren var små och högt placerade. Ett sådant fönster har påträffats ovanför valven vid den norra sidan. Intill detta romanska fönster har också

färgspår i gult och rött påträffats, vilket antyder att det funnits någon slags målning under den äldsta tiden.

Under 1400-talet slogs de nuvarande gotiska kryssvalven och då satte man igen de små tidigmedeltida fönstren. Samtidigt byggdes kyrkan ut västerut.

Ursprungligen hade också kyrkan två ingångar, en i norr för kvinnorna och en i söder för männen. Den norra sidan ansågs vara kvinnornas sida eftersom jungfru Maria alltid invid Jesu kors står vid Jesu högra sida. Det var alltså den upphöjda sidan, den sida som representerade Guds moder. Den norra ingången fanns kvar in på 1800-talet medan den södra sattes igen redan tidigt under medeltiden.

KYRKAN HADE INGET torn förrän på 1850-talet, istället hade man sannolikt en klockstapel ända fram till dess att tornet byggdes, försett med trappstegsgavlar. Detta torn träffades av ett blixtnedslag påskdagen 1916 – samma dag som en konfirmation skulle äga rum. Denna fick hastigt flyttas till Dalby kyrka. I restaurationsarbetena efter detta blixtnedslag var domkyrkoarkitekten från Lund, Theodor Wählin, engagerad. Han lät rita om tornet så att det fick det nuvarande utseendet.

Förutom tornet har han också ritat järnporten in i kyrkan.

Altartavlan är förfärdigad av Sven Lagerholm 1920. Han bodde i Lunnarp och till yrket var han försäkringsagent, men som också sysslade med utsmyckning av Bonderups kyrka. Det sägs att han cyklade omkring i bygden, klädd i kostym, för att folk skulle betala sina försäkringspremier. Han och hans hustru ligger begravda på nya kyrkogården.

PREDIKSTOLEN ÄR utförd på 1750-talet av Johan Ullberg, som också har gjort altartavlan i Dalby kyrka, och i många andra kyrkor i Skåne och Småland.

Bonderups kyrka har både en julkrubba och ett påsklandskap som är utförda av keramiker Ulla Frick i Billinge. Båda är en gåva från Bonderups kyrkliga syförening.

I december 2019 invigdes de två ikoner som ses framme vid triumfbågen i öster. Den på den norra sidan, alldeles invid predikstolen, är en Mariaikon och vid den södra sidan sitter en ikon som föreställer Christus Pantokrator, dvs. Allhärskaren. Jesus har sin hand lyft i en välsignelsegest. Båda ikonerna är målade av Lisa Chemnitz, med ateljé i Kivik.

ANITA LARSSON

**DALBY FÖRSAMLING
MED TRIVSELFÖRENING INBJUDER TILL**

JULMARKNAD

**PÅ DALBY PRÄSTGÅRD
SÖNDAGEN DEN 21 NOVEMBER**

Vi öppnar Dalby vackra prästgård för julmarknad
utomhus och café i prästgården

**MARKNADSSTÅND
LOPPISBORD
JULSPEL AV VÅRA UNGA LEDARE
FLERA JULKÖRER
FISKDAMM OCH PYSSEL FÖR BARN
JULFIKA, KORV OCH GLÖGG
AUKTION**

Vi börjar med frälsarkransmässa i Dalby kyrka kl. 11, därefter öppnar prästgården med sina aktiviteter i och runt det stämningsfulla gamla huset från 1926. Insamlade medel kommer att fördelas av Trivselföreningen till goda ändamål.

**VÄLKOMMEN TILL
DALBY PRÄSTGÅRD!**

JULSAKER OCH ANNAT FINT TILL VÅR JULMARKNAD!

På Julmarknaden söndagen 21 november i Dalby Prästgård kommer vi att ha ett bord med loppissaker, gärna skänkta julsaker. Så, har du något fint som du kan tänka dig att skänka vidare till ett annat hem så är du välkommen att lämna detta i Prästgården lördag 20 nov kl. 10-16.

Alla bra saker tas tacksamt emot! Vi tar även tacksamt emot bakverk, sylt, bröd, m.m. till julmarknaden att lämnas på lördag 20 nov kl 10-16, eller enligt överenskommelse.

Insamlade medel ges av Trivselföreningen till goda ändamål!

Svenska kyrkan
DALBY FÖRSAMLING

Detta händer varje vecka

Måndagar

- E** 09.00–11.30 Babycafé (0–20 mån)
- A** 15.00–15.40 Briljanterna (åk F–1)
- E** 15.30–16.15 Dalby ungdomskör MixDelight
- E** 16.00–17.30 Miniorer (åk 1–3)
- A** 16.00–16.40 Pärlorna (åk 2–3)
- A** 16.50–17.50 Opalerna (åk 4–6)
- E** 18.00–19.30 Måndagsklubben (åk 4–5)
- E** 19.00–21.30 Dalby Kammarkör

Tisdagar

- D** 08.00 Morgonbön/Mässa
- E** 14.00–17.00 Club 67 (åk 6–7)
- E** 18.30–20.15 Estridkören
- E** 19.00–21.00 Eginokören

Onsdagar

- E** 15.00–17.30 Tjejligan (åk 8–9)
- E** 18.00–19.30 Mixtum
- D** 18.00–19.00 Kristen djupmeditation (jämn vecka)
- E** 19.30–21.00 Dalby Vokalensemble

Torsdagar

- P** 09.00–16.00 Kreativ dag

Fredagar

- D** 09.00 Morgonmässa

Lördagar

- D** 09.00–12.00 Småbarnslördag (se de speciella datumen på hemsidan)

Söndagar

- D** 10.00 Mässa eller gudstjänst

Kristen djupmeditation

D

Trött på vardagsstressen?

Trött på att ständigt titta på mobilen?

I Dalby kyrkas vackra 100-tals krypta hämtar vi kraft ur tystnaden, lugnet och tidlösheten. I meditationen möts tid och evighet. I det stilla nuet möter du ditt inre och vad som verkligen är väsentligt i livet kan bli klarare för dig. Intresserad?

Du får lära dig en metod som används i karmeliterkloster jorden runt. Kristen djupmeditation har sitt rum i Dalby kyrkas krypta, **ONSDAGAR JÄMNA VECKOR KL 18–19** under hela våren. **START ONSDAG 19 JANUARI.**

Ta kontakt med per.lidbeck@svenskakyrkan.se för introduktion till teknik och regler.

Sopplunch! VÄLKOMMEN IN I GEMENSKAPEN!

Vi tycker att det är härligt att åter kunna samlas till våra luncher! Sopplunch kommer att serveras i församlingshemmet **TORSDAG 18 NOV KL 12.00**. Årtsoppa, alternativ soppa, pannkakor, dricka samt kaffe 50 kr. Till våren på torsdagar: 20 jan, 17 feb, 17 mar, 21 apr, 19 maj – vårsoppa.

Jullunch

kommer att serveras **TORSDAG 16 DEC KL 12.00** – vi återkommer om pris på hemsidan, Facebook samt affischer. Anmälan till jullunchen behövs senast 9 dec.

Troscirkel

H

Välkommen att fördjupa dig i allt som den kristna tron har att ge. Vi ger oss in på resa i en spännande värld.

Vi träffas i Hällestads kyrkas studiehörna. Vi läser en engagerande bok om kristen tro och talar om dess många engagerande frågor. Vi dricker en kopp te och samtalar.

MER INFORMATION:

per.lidbeck@svenskakyrkan.se

GUDSTJÄNSTER

För aktuell kyrka under renovering se www.svenskakyrkan.se/dalby-forsamling

NOVEMBER

- D** Sön 21 nov kl 11
Domssöndagen
Frälsarkransmäss
- D** Sön 28 nov kl 10
1 sön i advent
Festmäss
- D** Sön 28 nov kl 16
1 sön i advent
Vi sjunger in advent
- B** Sön 28 nov kl 18
1 sön i advent
Adventsgudstjänst

DECEMBER

- D** Sön 5 dec kl 10
2 sön i advent
Mäss
- H** Sön 12 dec kl 10
3 sön i advent
Mäss
- D** Sön 19 dec kl 10
4 sön i advent
Mariamäss

- B** Tors 23 dec kl 17
Vi sjunger in julen
- D** Julafton kl 11
Julgudstjänst vid
krubban
- D** Julafton kl 14
Julbön
- D** Julafton kl 23
Julnattsmäss
- H** Juldagen kl 7
Julotta
- D** Juldagen kl 11
Juldagsmäss
- D** Annandag jul kl 17
Annandagsmäss
- B** Tors 31 dec kl 16
Nyårsafton
Nyårsbön

JANUARI

- D** Lör 1 jan kl 16
Nyårsdagen
Nyårsdagsmäss
- D** Sön 2 jan kl 10
Sön e nyår
Mäss
- D** Tors 6 jan kl 10
Trettondedag jul
Mäss
- D** Sön 9 jan kl 10
1 sön e trett
Mäss
- D** Sön 16 jan kl 10
2 sön e trett
Festmäss
konfirmander
- D** Sön 23 jan kl 10
3 sön e trett
Gudstjänst
- D** Sön 30 jan kl 10
4 sön e trett
Frälsarkransmäss

FEBRUARI

- D** Sön 6 feb kl 10
Kyndelsmässodagen
Ljussmäss
- D** Sön 13 feb kl 10
Septuagesima
Mäss
- D** Sön 20 feb kl 10
Sexagesima
Gudstjänst
- D** Sön 27 feb kl 10
Fastlagssöndagen
Mäss

MARS

- D** Ons 2 mars kl 19
Askonsdagen
Askonsdagsmäss
- D** Sön 6 mars kl 10
1 sön i fastan
Mäss
- D** Sön 13 mars kl 10
2 sön i fastan
Gudstjänst
- D** Sön 20 mars kl 10
3 sön i fastan
Frälsarkransmäss
- D** Sön 27 mars kl 10
Jungfru Maria beb.
Mariamäss

APRIL

- D** Sön 3 april kl 10
5 sön i fastan
Gudstjänst
- D** Sön 10 april kl 10
Palmssöndagen
Mäss

- D** Tors 14 april kl 19
Skärtorsdagen
Skärtorsdagsmäss
- D** Fre 15 april kl 10
Långfredagen
Långfredagsgtj
- D** Lör 16 april kl 23
Påskafton
Påsknattsmäss
- D** Sön 17 april kl 10
Påskdagen
Påskdagsmäss
- D** Mån 18 april kl 10
Annandag Påsk
Familjegudstjänst

- D** Sön 24 april kl 10
2 sön i påsktiden
Mäss

MAJ

- D** Sön 1 maj kl 10
3 sön i påsktiden
Gudstjänst
- D** Sön 8 maj kl 10
4 sön i påsktiden
Mäss
- D** Sön 15 maj kl 10
5 sön i påsktiden
Mäss
- D** Sön 22 maj kl 10
Bönsöndagen
Frälsarkransmäss
- B** Tors 26 maj kl 10
Kr himmelfärdsdag
Mäss + picknick
- D** Sön 29 maj kl 10
Sön f pingst
Gudstjänst

Renovering av Dalby kyrka

Från och med mars månad förekommer symbolen i kalendariet. Detta p.g.a. att Dalby kyrka kan komma att renoveras då. Där står skrivet hålls gudstjänsten i annan kyrka – se hemsida, affischer, etc.

Söndagsskola

Efter årsskiftet börjar söndagsskolan igen! Håll utkik på fb och hemsidan för aktuell information!

Pilgrimsvandring

Pilgrimsvandring är att be med kroppen. Det är att röra på sig i lagom takt i tystnad och i gemenskap. Pilgrimsvandring är en klassisk kristen övning som hela tiden ökar i popularitet bland människor i vår tid. Dalby är en gammal pilgrimskyrka till vilken man vallfärdade under medeltiden. Idag ligger kyrkan på Lunds stifts populära pilgrimsled.

Under våren kommer vi att erbjuda en några timmar lång pilgrimsvandring i Stilla veckan, före påskhelgen, i vår vackra närmiljö.

Vi avslutar som brukligt med en kort pilgrismässa.

INTRESSEANMÄLAN ATT VARA MED TILL:

per.lidbeck@svenskakyrkan.se

Mer information kommer på vår hemsida.

Vårprogram 2022 Dalby kyrkliga trivselförening

Söndagen 23/1 kl 11.30 Uptaktsmöte i Eginogården efter mässan kl 10.00 i Dalby kyrka. Pilgrimsprästen Anna Alebo kommer och berättar om Killans Bönegård och om pilgrimstanken. Föreningen bjuder på kaffe/te och en fralla.

Onsdagen 9/2 kl 14.00 Månadsmöte i Eginogården
Program: Apoteket kommer och berättar om sin verksamhet. Kaffe/te med dopp serveras till en kostnad av 50 kr. Betalas kontant på plats.

Onsdagen den 2/3 kl 14.00 Årsmöte i Eginogården
Årsmötesförhandlingar och därefter läser Elvy Larsson och ev. Karin Falkstedt berättelser på bygdemål. Kaffe/te med dopp serveras. Föreningen bjuder på detta.

Onsdagen 6/4 kl 14.00 Månadsmöte i Eginogården
Program: Anita Larsson berättar om kvinnor i Lunds domkyrkas historia. Kaffe/te med dopp serveras till en kostnad av 50 kr. Betalas kontant på plats.

Onsdagen 4/5 kl 9.00 – ca 17.00 Vårutfärd
Vår utfärd går till Österlen, bl.a. till Backåkra.
Mer information kommer lite senare. Anmälan görs till Elvy Larsson på tel. 046-20 95 13 eller elvy.dalby@gmail.com.

VARMT VÄLKOMNA TILL VÅRENS PROGRAM ÖNSKAR
STYRELSEN FÖR DALBY KYRKLIGA TRIVSELFÖRENING

Öppet hus varje torsdag i Dalby Prästgård!

Du som är ledig en torsdag är välkommen till vår fina prästgård. Dörren är öppen kl. 9-16. Du är varmt välkommen in i gemenskapen och kan komma och gå när du vill. Tillsammans sysslar vi med olika kreativa saker. I köket bakas det och i snickerboden snickras det, till våren planterar vi, etc. etc. Det går också bra att bara dela gemenskapen och sitta i en skön stol och läsa en bok. Vi fikar tillsammans och lär känna varandra. Ingen anmälan, kom när du har tid! Välkommen!

DIAKONIASSISTENT
JESSICA HÖRLIN

BARNVERKSAMHET 2022

Aktiviteterna är i Eginogårdens barnlokal.
Läs om söndagsskolan på sidan 9.

MÅNDAGAR

Babycafé 0–20 mån kl 09.00–11.30
Ingen anmälan – kom när det passar dig och ditt barn! Mötesplats för föräldralediga, Sångstund kl 10, fika till självkostnadspris.

Miniorer (åk 1–3) kl 16.00–17.30
Måndagsklubben (åk 4–5) kl 18.00–19.30

TISDAGAR

Club 67 (åk 6–7) kl 14.00–17.00

ONSDAGAR

Tjejligan åk 8–9 kl 15.00–17.30

Vi pysslar, leker, bakar, samtalar om livet, om hur man är en bra kompis mm

LÖRDAGAR

Småbarnslördag
Efter nyår är ni välkomna någon/några gånger i månaden till Småbarnslördag 0–5 år kl 09.00–12.00 i Eginogårdens barnlokal. Håll utkik på anslagstavlor, hemsida och facebook för vilka dagar det blir.

FRÅGOR?

Kontakta Karin Beck, tel 046–20 86 17, karin.beck@svenskakyrkan.se eller Gunilla Larsson, tel 046–20 86 18, gunilla.larsson2@svenskakyrkan.se

Kyrkovalet

Vi kan glädjas över ett bra valdeltagande i vår församling vid kyrkovalet i september. 26.19 % röstade, vilket var en ökning från senaste valet 2017, då det var 24.55 %. Följande har blivit ordinarie ledamöter i kyrkofullmäktige 2022–2025:

Arbetarepartiet – Socialdemokraterna

Kerstin Vikner
Acki Salomonsson
Ola Christiansson
Sven Henriksson
Stefan Salomonsson
Bertil Holmqvist

Kyrkans väl i Dalby församling

Bengt Lundborg
Anita Larsson
Solveig Borgehammar
Mirjam Lindberg
Annika Bredfelt
Christer Larsson
Ulla Lundborg Berggren
Ingrid Schölin
Lars Andersson
Fredrik Persson
Pernilla Vikström

Arbetarepartiet – Socialdemokraterna har inga ersättare.

Kyrkans väl har följande:

Viktor Vestergård
Bertil Paulsson
Ingrid Svensson
Anders Axelsson
Mats Hellstenius
Karin Svenninger

Kyrkovalet
19 SEP 2021

Går du i åttan? Nyfiken på Gud?

Har du inte fått informationsfoldern om konfirmerationsundervisning i Dalby? Kontakta Bianca på pastorsexpeditionen, 046–20 86 00.

Dopfunten i sandsten från Höör är utförd av stenhuggare Eric Johansson.

Hällestad kyrka

Hällestads och kyrkans historia sträcker sig långt tillbaka.

LANTLIGT SKÖNT och vackert belägen på en liten höjd ligger Hällestad kyrka. Byn ser man först när man kom ner i ”hällningen” öster om kyrkan. Så beskrev kyrkoherde Johan Åkerman kyrkans vackra läge. Hans berättelse från år 1828 ger en fascinerande bild av kyrkoliv och byaliv i äldre tider.

Hur gammal är byn och kyrkan? Arkeologiska undersökningar och fynd visar på mänsklig aktivitet i området långt tillbaka i tiden. Fynd av bl.a. sten- yxa och flinta går tillbaka till bondes- tenåldern, ca 3 500 f. Kr. Vidare har ett unikt svärd i brons hittats som daterats till ca 900-700 f.Kr. När det levererades till Statens historiska museum år 1670 fick svärdet nr 1 i samlingen. Feldberg- keramik som hittats vid skolan har daterats till omkring år 800.

HÖJDEN – ETT GAMMALT KULTSTÄLLE?

Tre runstenar finns idag inmurade kyrkans yttervägg, i tvärskeppet som tillkom vid ombyggnad på 1850-talet.

Runstenarna hade upptäckts av prästen, Sven Knutsson redan år 1688, då i kyrkomuren. En av dessa finns avtecknad i verket Bautil, med texten ”i Hellestad kyrkomur”. Runstenarna är daterade till någon gång efter Jelling, dvs. 1000-talet. Den i dansk historia välkända stora Jellingestenen är daterad till omk. 985 och berättar om Harald Blåtand, vikingakungen som lät kristna hela Danmark.

Ytterligare en intressant sten finns i närområdet, *Stava sten* som är en – rest sten – kanske den enda som är kvar efter, en skeppssättning?

De arkeologiska fynden och runstenarna talar för att byn etablerats någon gång omkring 1000-talet. Då upphörde ”vandrande järnåldersbyar” att flyttas, fram växte en by med permanent bebyggelsestrax öster om kyrkan, vars läge på höjden var magnifikt.

Se platsen och kyrkan med de unika runstenarna!

LÄSTIPS!

Johan Åkerman,
Försök till beskrifning öfwer Hellestads pastorat.
Författadt af Johan Åkerman Lund
1828. Bearbetad av
historiegruppen i
Torna Hällestads
byalag 1979.

Signe Wirenbook,
*Den dolda
längtan*, 1999.

Signe Wirenbook,
*Mer från mina
unga år i Torna
Hällestad*, 2010.

Kerstin Vikner,
Sven Hellerström,
Kaj Wirenbook,
*Alla tiders Torna
Hällestad*, 2017.

.....

ORTNAMNET HÄLLESTAD

Ortnamnet Hegelstedt nämns år 1459 och dess betydelse kan tolkas antingen som Hegel/Helges plats eller som Hegel/Helig alltså en helig plats. Men Hällestad by ser man först när man kommer ner i *hällningen* skrev Johan Åkerman. Det kan också vara en nutida tolkning av namnet i vår så åsrika trakt.

HÄLLESTAD KYRKA

– SKRINET MED KLENODER!

Kyrkan har medeltida rötter. Troligtvis fanns här en liten romansk kyrka redan på 1100-talet. Flera gånger under årens lopp har kyrkan skövlats. År 1452 härjade Karl Knutsson Bondes mannar runt i Skåne. Efter det, någon gång på 1460-talet uppfördes det nuvarande långhuset med valv som kolorerades med bilder och ornament! Efter den danska reformationen kalkade man över målningarna, utsmyckningarna av kyrkorummen ogillades. Målningarna upptäcktes långt senare av Johan Åkerman, som noterade året 1460. Kalkmålningar är alltså från senmedeltiden. Bilderna visar "Nya Testamentets passionshistoria" med åtta motiv, och är ett exempel på de fattigas bibel – *Biblia Pauperum*. Målningarna utfördes av Vittskövlemästarens verkstad.

VITTSKÖVLEMÄSTAREN

– NILS HÅKANSSON

Nils Håkansson skolade sig i kyrkomåleri i Vadstena där Birgittarörelsen var ett livaktigt bildningscentrum för hantverkare och boklärda under 1400-talet. Vår målarmästare tog sig namnet Nicolaus Haquinus, och blev känd under namnet Vittskövlemästaren. Flera kyrkor i Skåne, t.ex. Tosterups kyrka på Österlen har bilder som utförts av hans målarverkstad

Bilderna i Hällestad kyrka vittnar om att Vittskövlemästaren utvecklat

ett imponerande konsthäradskap och att han var bekant med influenser i tiden. Konstkännaren Forssander nämner att målarmästaren i Hällestad åstadkommit ett fint resultat. "Det är hans utan tvivel bästa verk."

Besök kyrkan och njut av målningarna och dekorationerna!

TORNET OCH URET

Tornet byggdes på 1500-talet. Tornuret skänktes år 1824 av husmannen Lars Larsson och hans hustru Malena Nilsdotter, Abusahus. Uret har endast en visare vilket var vanligt på den tiden.

Lyft blicken och se det unika tornuret!

SVEN KNUTSSON GRAVHÄLL

1644 härjades Hällestad av Gustaf Horn och efter skånska kriget påbörjades en intensiv försvenskning av Skåne. Prästen Sven Knutsson i Hällestad var en av biskop Canutus Hahns nitiska medhjälpare. Uppgiften var att sprida det svenska ordet med hjälp av svenska biblar, psalmböcker och ABC-böcker.

Se Sven Knutssons gravhäll i kyrkans yttervägg!

STÄMMESTENEN – PILGRIMSTAVLAN

Stämmestenen eller "gadestenen" var benämningen på en sten där byamännen förr i tiden samlades till överläggningar om byn och det gemensamma arbetet. Stenen hittades i vägkorsningen nedanför kyrkan och har flyttats till kyrkogården. Där finns också tavlan som välkomnar pilgrimer att besöka Hällestad kyrka.

Besök skrinet med dess klenoder, de är fler än de som här omnämnts!

VÄLKOMMEN ATT PÅ pilgrimers vis uppleva Hällestad kyrka i enkelhet, långsamhet, tysthet, delande, frihet, andlighet och bekymmerslöshet!

KERSTIN VIKNER

Körer i Dalby

Estridkören.

Ungdomar

MixDelight E

FÖR: åk 7–9

TID: mån kl 15.30–16.15

KÖRLEDARE: Anita Andersson

PLATS: Eginogården

Mixtum E

FÖR: gymnasieåldern och uppåt

TID: ons kl 18.00–19.30

KÖRLEDARE: Anita Andersson

PLATS: Eginogården

Kulturskolans låg- och mellanstadiekörer

Vill du veta mer, kontakta oss på 046-359 67 12 eller kulturskolan@lund.se

Kulturskolan

lund.se/kulturskolan [f /kulturskolan-lund](https://www.facebook.com/kulturskolan-lund)

Vuxna

Estridkören E

Damkör

TID: tis kl 19.00–20.30

KÖRLEDARE: Carl Erik Andersson

PLATS: Eginogården

Eginokören E

Blandad kör

Kontakta Anita för provsjungning.

TID: tis kl 19.00–21.00

KÖRLEDARE: Anita Andersson

PLATS: Eginogården

Dalby Vokalensemble E

FÖR: yngre kvinnor som vill satsa mycket på sin sång.

Kontakta Anita för provsjungning.

TID: ons 19.30–21.00

KÖRLEDARE: Anita Andersson.

PLATS: Eginogården

Dalby Kammarkör E

Blandad kör

FÖR: avancerade sångare.

Kontakta Anita för provsjungning.

TID: mån 19.00–21.30

KÖRLEDARE: Anita Andersson

PLATS: Eginogården

Collegium Vox Humana E

Blandad kör. Sångensemble som sjunger renässans- och medeltidsmusik, vi arbetar i projektform.

KÖRLEDARE: Anita Andersson. Kontakta henne för mer information.

PLATS: Eginogården

Våra
arrangemang sker
i samarbete med
studieförbundet
sensus

Kontakt-
uppgifter till
församlingens
körledare hittar
du på baksidan av
Eginobladet.

Eginokören.

Dalby Kammarkör.

Två online-konserter finns på hemsidan

SOM SPELATS IN UNDER
CORONAPANDEMIN

Svenska Messan av Johan
Helmich Roman med Eginokören,
solister och orkester.

Requiem av Franz Biber med Dalby
Kammarkör, solister och orkester.

www.svenskakyrkan.se/dalby-forsamling

Ungdomskören Mixtums 15-års jubileum

Helgen 26-27 mars 2022

För mer info hänvisar vi till affischer, hemsida och facebook.

*My
Eriksdotter*

Hur kom du med i Mixtum?

– Innan jag själv gick med hade

jag sjungit i en rad olika barnkörer i Dalby församling sedan jag var sex, så Mixtum var välkänt för mig. Jag minns att jag tyckte att Mixtum var en "riktig kör", de kändes så stora, vuxna och coola. Jag minns särskilt ett genrep vi hade med dem under en helg inför den första luciakonserten vi genomförde tillsammans. När sopranerna sjöng blev jag alldeles knottig och tänkte "så där kanske jag också kan sjunga

i framtiden". År 2015 började jag i Mixtum.

Vad är det bästa med kören?

– Det bästa med Mixtum är att vi sjunger på en hög nivå, utan att för den delen vara pretentiösa eller elitistiska. Alla FÅR vara med, på riktigt alltså, och alla KAN bli bättre på att sjunga – tillsammans. Mixtum är en plats för alla, oavsett vem man är och vilken nivå man ligger på när man börjar.

Vad har Mixtum betytt för dig?

– Mixtum har betytt mycket för mig, inte bara som hobby, utan också som en trygg och varm plats. Under svåra tider i livet kan Mixtum erbjuda en oas där man

inte behöver bli ifrågasatt, dit man kan komma precis som man är, och där man slipper lösa sina problem under 1,5 timme. Det räcker att stämma in – inget annat spelar så stor roll.

Några speciella höjdpunkter?

– Mina bästa minnen med Mixtum inbegriper alla fantastiska konserter och arbetet inför och kring dem. Vår tolkning av Lars-Erik Larssons *Förklädd gud* (2016) ligger mig extra varmt om hjärtat, likaså Karl Jenkins *The Armed Man*, som vi satt upp två gånger under min tid i kören. Ett annat väldigt kärt minne är när vi gick runt hos medlemmar i kören som tog studenten och sjöng för dem.

*Emma
Andersson*

Hur kom du med i Mixtum?

– Jag har varit med sen

Mixtum startades 2007. Jag och några till sjöng då i högstadieskolan/gymnasiekören med endast tjejer. Vi började tröttna vilket Anita märkte. Samtidigt var jag hjälpledare tillsammans med två killar och Anita för en pojkkör. Anita såg en öppning och startade Mixtum med oss och några andra från flickkören. Från början var vi 3-4 i varje stäm-ma men växte fort och blev en kör som hela tiden ville framåt.

Hur länge har du varit med?

– Jag sjöng i kören till 2016 då mitt första barn kom. Jag försökte ta upp sången igen men tiden räckte inte till.

Hur var din tid i Mixtum?

– Helt fantastisk! Förutom att jag utvecklades inom musiken och sångens värld var vi ett riktigt härligt gäng. Vi blandade roligt med allvar. När det väl gällde då satsade vi allt och vi presterade riktigt bra. Vi hade ofta eftersitser eller andra tillställningar där vi umgicks och blev väldigt sammansvetsade. Det märktes i resultatet på konserter att vår gemenskap tog oss framåt. När kören startades var det mycket gospel som sen ledde till svårare och svårare verk, vi utvecklades tillsammans som kör och som individer. Det var en väldigt rolig tid i mitt liv!

Minns du några speciella höjdpunkter med Mixtum?

– Den största höjdpunkten var nog ändå när vi satte upp *Jesus Christ Superstar*. Först i kyrkan – och så bra det blev! Pampigt att få ha varit med om det. Sen satte vi även

upp musikalen i Dalby stenbrott samma år – en mäktig upplevelse att lilla vi fyllde hela stenbrottet. Körresorna till Island och Bryssel där vi sjöng på fantastiska platser.

Vad är det bästa med Mixtum?

– Förutom att sjunga så skulle jag säga gemenskapen. Att få utmanas, lita på sig själv och sin stämma samtidigt som man måste lyssna in de andra. Att ha roligt, både när det blir tokigt men även när man gjort den där konserten man övat så inför. Den känslan efteråt när allt bara satt, den är härlig. Vi var ett riktigt härligt gäng under min tid, många fann vänner för livet.

Varför ska man vara med i Mixtum?

– Om man tycker om att sjunga och vill få nya vänner är det perfekta tillfället att vara med i denna kör. Utvecklande, utmanande och roligt!

Ungdomskörprojekt

KÖR- OCH MUSIKVERKSTAN 2022

TEMA: FILMMUSIK

Vill du lära dig sjunga solo, att sjunga stämmor tillsammans med andra i kör, skriva egna låtar och mycket annat om musik? Går du dessutom i högstadiet är detta något för DIG!

VI KOMMER ATT träffas tre helger i Eginogårdens musiksals under 2022 och sedan avslutar vi med en hejdunderande konsert.

Vi som leder detta är Alf Sæther, Cornelia Karlsson och Anita Andersson (körledare Dalby församling).

ALF SÆTHER har älskat att sjunga hela livet. Sjungit i många körer i Dalby församling under gym-

nasietiden och därefter, samt varit hjälpledare i ungdomskörer för både mellan- och högstadieåldrar. Musikklasser sedan högstadiet – har sjungit massa och spelat en del instrument som piano/keyboard och gitarr. Under två

år på folkhögskola har han sjungit i vokalsemblem – små vokलगруpper som tar sig an olika genrer med rösterna som instrument, bl.a. uppträtt med gruppen The Real Group.

Andra musikerfarenheter: SKFYE – folkmusikensemblem för unga i Skåne, "Körslaget" 2009 i TV4, Gospelfest i Malmö och i Stockholm.

Sjunger numera med körerna Nationella Ungdomskören, Kören Afro – gospel, soul och reggae, nationskören SNVE och kommer stundvis ner från Uppsala för något projekt i Dalby! ☺

CORNELIA KARLSSON är uppväxt i Dalby och började i kyrkans barnkör som

femåring. Sedan dess har hon deltagit i körerna och det var även där hon började komponera. Hon har släppt två EPs med sitt band, uruppförts av Duo Ego på Svensk Musikvår och senast deltagit med musik i SVT-serien "Tunna blå linjen". Idag studerar hon komposition på musikkonservatoriet i Köpenhamn.

VILL DU ANMÄLA DIG redan nu för att vara säker på att få plats, då gör du det till: anita.a.dalby@gmail.com

Berätta vem du är, vilken musik du tycker om, om du spelar något instrument och om du sjungit i kör tidigare.

Vi återkommer efter nyår och ger besked om vilka helger vi kommer att träffas.

Hoppas du är nyfiken!

ANITA, CORNELIA & ALF

KYRKSKJUTS

Om du har svårt att ta dig till kyrkan erbjuder vi kyrkskjuts genom Dalby taxi. Observera att detta enbart gäller gudstjänster samt soppluncher. Information kan ges av Jessica Hörlin, diakoniassistent, 046-20 86 08.

KONSERTER

Julen 2021
Våren 2022

Advents- och julsånger med Malmö Kammarkör

LÖRDAG 27 NOVEMBER KL 18.00
DALBY KYRKA

Efter något års paus (på grund av pandemin) är vi glada att åter kunna presentera Advents- och Julsånger med Malmö Kammarkör.

Dirigent: Dan-Olof Stenlund.
Organist: Carl Erik Andersson.
Fri entré!

Luciakonsserter

SÖNDAG 12 DECEMBER
KL 16.00 & 18.00 I DALBY KYRKA

Medverkar gör församlingens körer: MixDelight, Mixtum och Dalby Vokalensemble under ledning av Anita Andersson. Biljett: 50 kr, går oavkortat till Acts Julinsamling.

FOTO: JOHANNE FRANZÉN / KON

Lucia- och julkonsert

MÅNDAG 13 DECEMBER KL 18.30
DALBY KYRKA

Medverkar gör körer och blockflöjtselever vid Kulturskolan i Lund/Dalby.

Konsalter med kören the Notion och Sara Söderström

TISDAG 14 DECEMBER KL 18.00 & 19.30 I HÄLLESTADS KYRKA

Våren 2019 började en vision växa fram om en kör som inte bara sjunger vackert, utan även har förmågan att beröra lyssnaren på djupet och genom ett starkt sceniskt uttryck ge publiken en större konsertupplevelse. Samma höst grundades *the Notion*; en kör bestående av 25 handplockade kvinnor med stora drömmar och höga ambitioner, som sjunger under ledning av körens grundare Sara Söderström – CVT-utbildad körledare och sångcoach. Sara driver också sångstudio Chickenhouse Vocal Studio i ett renoverat f.d. hönsbushus i Torna Hällestad, samt leder flera olika sånggrupper. Tidigare ledde hon även barbershopkören Malmö Limelight Chorus, som under Saras ledarskap bl.a. tog hem flera medaljer i nordiska mästerskapen i barbershopsång, samt en guldmedalj i VM i Las Vegas 2017.

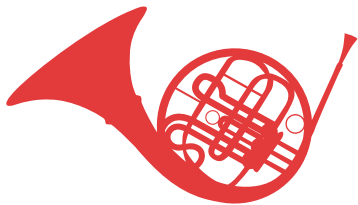

FOTO: MAGNUS ARONSSON / KON

Carols vid Betlehem

SÖNDAG 19 DECEMBER KL 18.00
DALBY KYRKA

Eginokören bjuder på julkonsert i form av engelska carols tillsammans med Carl Erik Andersson vid orgeln. Julstämning på högsta nivå! Dirigent: Anita Andersson. Fri entré!

Nyårskonsert med Romele Blåsorkester

SÖNDAG 2 JANUARI KL 18.00

HÄLLESTADS KYRKA

Efter ett långt och högst ofrivilligt uppehåll är vi i Romele Blåsorkester, under ledning av Jon Lundberg, tillbaka! Restriktionerna är hävda, repetitionslokalen är åter öppen och äntligen får vi träffa vår härliga publik igen.

För att fira har vi satt ihop ett program med gamla favoriter som vi längtat efter att spela och blandat upp dessa med ny repertoar för att utmana oss själva. Vi kastar oss ut i en härlig färd i släden och gör bland annat nedslag hos Skönheten och Odjuret. Som ni förstår kommer vintern lysa igenom i vårt program, men vi passar även på att värma oss med smäktande tango för att fira 100 års jubilaren Astor Piazzolla. Utöver detta framför vi en riktig klassiker och pärla från 1941 – tänk Glenn Miller...

Programmet kommer givetvis rymma några härliga marscher och avslutningsvis hoppas vi på taktfast handklapp från er alla i publiken, gissa till vilket stycke? Dirigent: Jon Lundberg

Claudio Monteverdi.

MÅLNING AV BERNARDO STROZZI

Frukostkonsert

LÖRDAG 12 FEBRUARI KL 10.00

DALBY KYRKA

Kören Collegium Vox Humana, Dalby församlings renässansensemble, sjunger musik av Claudio Monteverdi. Dirigent: Anita Andersson. Presentation: Anna Måsbäck.

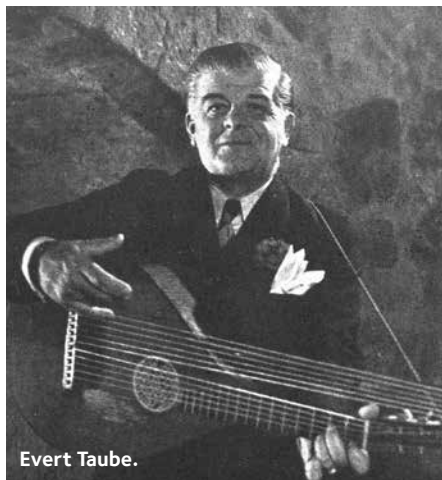
Evert Taube-café med Eginokören

LÖRDAG 23 APRIL KL 15.00

EGINOGÅRDEN

Välkomna! Vi sjunger för er och tillsammans med er. Kaffe, te & kaka serveras till självkostnadspris.

Biljett: 50 kr

Evert Taube.

Amanda Olsson.

Konsert med musik av Benny Andersson

HÄLLESTADS KYRKA

SÖNDAG 15 MAJ KL 18.00

Estridkören bjuder på ett program med musik av Benny Andersson tillsammans med solist Amanda Olsson och instrumentalister.

Avicii-kväll

ONSDAG 9 MARS KL 19.00

DALBY KYRKA

En kväll med Avicii's musik i Dalby kyrka. Medverkar gör våra sjungande ungdomar i Mixtum och Dalby ungdomskör, tillsammans med pianist Martin Berggren och sångerskan Emelie Torstensson. Kvällens andakt står Ingrid Schölin och Karin Landgren för. Avicii, Tim Bergling, stod upp för kampen att få vara sig själv, han var en skör konstnärssjäl som kämpade med tankar om meningen med livet. Hans musik balanserar det tunga och mörka i livet med ljus och hopp. Vi gör en insamling till organisationen Suicide Zero under kvällen, som också kommer att medverka under kvällen.

FOTO: THE PERFECT WORLD FOUNDATION

Avicii.

Nyanställda på plats!

Svenska kyrkan

DALBY FÖRSAMLING

NY KYRKOGRÄDSFÖRE- STÅNDARE

Vi hälsar **Tomas Persson** välkommen i tjänst som ny föreståndare för samtliga kyrkogårdar i Dalby församling. Han har en bred och

djup erfarenhet från diverse "gröna näringar" under ett långt yrkesliv, allt från skogsvårdsstyrelsen till plantskola. Tomas kommer även att ha ett visst fastighetsansvar hos oss och är mycket efterlängtat i sin roll.

NY HUSMOR

Vi hälsar med glädje **Ingrid Palonen** välkommen som församlingens nya husmor.

Ingrid har arbetat med mat hela sitt liv i olika kök bland annat i Svenska kyrkan i Lund där hon bor. Ingrid är mycket efterlängtat i denna viktiga roll!

TACK TILL TIDIGARE DIAKON

Avtackning av vår tidigare diakon **Cecilia Lagerquist** äger rum i samband med mässan i Dalby kyrka 6 januari kl. 10.00. Cecilia lämnade församlingen under pandemin så avtackning har inte kunnat ske tidigare. Idag arbetar Cecilia på Svenska kyrkans utbildningsinstitut i Lund. Vi lyckönskar henne inför framtiden! Avtackningsmingel med fika.

Marie Hansson från Trelleborg tillhör numera den ordinarie vaktmästargruppen. Välkommen Marie!

Dalby församling

PASTORSEXPEDITIONEN

Eginogården
Lundavägen 5
247 50 Dalby
046-20 86 00
dalby.pastorat@svenskakyrkan.se
Bianca Timm: 046-20 86 10

KYRKÖHERDE

Per Lidbeck: 046-20 86 03
per.lidbeck@svenskakyrkan.se

KOMMINISTRAR

Per J Mellborg: 046-20 86 04
per.mellborg@svenskakyrkan.se
Ingrid Norén Nilsson: 046-20 86 16
ingrid.noren.nilsson@svenskakyrkan.se

DIAKONIASSISTENT

Jessica Hörlin: 046-20 86 08
jessica.horlin@svenskakyrkan.se

FÖRSAMLINGSPEDAGOG/KYRKVAKTMÄSTARE

Karin Beck: 046-20 86 17
karin.beck@svenskakyrkan.se

BARNLEDARE

Gunilla Larsson: 046-20 86 18
gunilla.larsson2@svenskakyrkan.se

KYRKOMUSIKER / KÖRLEDARE

Anita Andersson: 0736-56 72 69
anita.a.dalby@gmail.com
Carl Erik Andersson: 0704-96 01 80
cea63cea@gmail.com

HUSMOR

Ingrid Palonen 046-20 86 06
ingrid.palonen@svenskakyrkan.se

KYRKOKAMRER

Elna Lindahl: 046-20 86 11
elna.lindahl@svenskakyrkan.se

KYRKOGÅRDSFÖRVALTNING

Bianca Timm, 046-20 86 10
bianca.timm@svenskakyrkan.se
Malin Ehn (föräldraledig)

KYRKOGÅRDSPERSONAL/KYRKVAKTMÄSTARE

Tomas Persson (kyrkogårdsföreståndare): 046-20 86 20
Kristina Olsson: 046-20 86 21
Jonas Alsfjård: 046-20 86 22
Sveinn Sigmundsson: 046-20 86 23
Moni Majer: 046-20 86 24
Marie Hansson: 046-20 86 28
Marie Sandberg: 046-20 86 29
Thomas Larsson: 046-20 86 25

Vi samarbetar med **sensus**.

HEMSIDA www.svenskakyrkan.se/dalby-forsamling

 Dalby församling dalbyforsamling

ANSVARIG UTGIVARE Per Lidbeck

GRAFISK FORM OCH LAYOUT Cia Björk/PCG Malmö

OMSLAGSBILD Cia Björk/PCG Malmö

TRYCK Trydells tryckeri, Laholm